CONSIDERAŢII PE TEMA PRINCIPIILOR ŞI EVOLUŢIILOR PROCEDURII ADMINISTRATIVE LA NIVELUL U.E.

Emil BĂLAN*
Dragoş TROANŢĂ*

ABSTRACT: *Forma reprezintă inamicul declarat al arbitrariului!*
Existenţa unor reguli formalizate juridic privind procedura administrativă necontencioasă - aplicată în cea mai mare parte a activităţii administraţiei publice-reprezintă o garanţie procedurală pentru cetăţeni şi o contrapondere la puterea discreţionară a administraţiei. Principiile statului de drept includ şi obligaţia de a adera la proceduri administrative imparţiale şi corecte.
Procedura administrativă a fiecărui stat european este neuniformă datorită autonomiei administrative naţionale. Nevoia de echitate şi de eficacitate duce la o influenţă considerabilă a U.E. asupra dreptului şi procedurii administrative naţionale. Instituirea de reglementări uniforme pentru acţiuni similare, care să nu fie mai puţin favorabile (principiul echivalenţei) celor europene, asigură eficacitatea normelor europene.
Care sunt principiile şi direcţiile procedurii administrative necontencioase în dreptul european şi, implicit elementele pe baza cărora s-ar putea realiza uniformizarea reglementărilor naţionale în materie? Care sunt paşii adoptaţi la nivelul Uniunii Europene cu scopul de a crea un set comun de principii specifice procedurii administrative? Realităţile UE şi doctrina specifică reprezintă subiectul de bază al studiului nostru alături de prezentarea celor mai recente dezvoltări menite să fundamenteze dreptul european al procedurii administrative.

CUVINTE CHEIE: *dreptul UE, procedură administrativă, bună administrare, principii, evoluţii.*
CODUL JEL: *K 23*

1. ISTORIC ŞI EVOLUŢII PRIVIND DREPTUL EUROPEAN AL PROCEDURII ADMINISTRATIVE

Prin Rezoluţia sa 77(3), Consiliul Europei releva în anul 1977 că odată cu dezvoltarea statelor moderne, activităţile administraţiei publice au crescut în amploare şi odată cu acestea indivizii au devenit mai afectaţi de procedurile administrative.[1] Asumându-şi rolul

*Prof. univ. dr., Şcoala Naţională de Studii politice şi Administrative, ROMANIA.
*Lector univ. dr., cercetător la Institutul de Cercetări Socio-Umane „C. S. Nicolaescu Plopşor”, Academia Română, ROMANIA.

de principal protector al drepturilor şi libertăţilor fundamentale şi dorind să întărească poziţia procedurală a individului în faţa autorităţilor publice, Consiliul Europei formulează în aceeaşi rezoluţie câteva principii, reluate 30 ani mai târziu în Recomandarea (2007)7[2] menită să asigure echitatea în raporturile dintre cetăţeni şi administraţie:

- dreptul de a fi ascultat înainte de luarea unei măsuri cu caracter personal;
- accesul la informaţie;
- dreptul de reprezentare şi asistare;
- obligaţia de motivare a deciziei;
- obligaţia impusă administraţiei de a indica remediile sau căile de recurs posibile.

În lipsa unor norme formalizate juridic, Curtea Europeană de Justiţie a fost instituţia care a contribuit în mod esenţial la dezvoltarea principiilor procedurii administrative europene, prin derivarea acestora din principiul legalităţii. Astfel, prin jurisprudenţa sa CEJ a manifestat o tendinţă de interpretare extensivă – pe parcursul procedurii judiciare – a normelor care privesc protejarea legală a indivizilor precum şi prin tendinţa de a dezvolta garanţii procedurale pentru părţile implicate în desfăşurarea demersurilor administrative.[3]

În practica sa, CEJ a statuat că acolo unde individul dobândeşte un drept subiectiv, trebuie să existe, în mod corelativ, şi un drept procedural prin care acesta poate obţine remedierea situaţiei în cazul în care dreptul său a fost lezat.[4]

Jurisprudenţa europeană a accentuat importanţa şi necesitatea garanţiilor procedurale faţă de puterea discreţionară a instituţiilor administrative. Principiul bunei administrări şi deci al procedurii administrative echitabile şi-a găsit exprimarea într-o serie de cazuri începând cu Transocean Marine Paint Association vs. Comisiei Comunităţilor Europene din 1974, prin care se dădea efect recunoaşterii dreptului de a fi ascultat.

Înfiinţarea în anul 1988 a Tribunalului de Primă Instanţă a devenit un catalizator pentru ca tot mai multe drepturi procedurale să dobândească efecte inerente. Această curte a dobândit competenţa de a soluţiona toate speţele care priveau concurenţa loială, anti-dumpingul şi ajutoarele de stat, şi, în general, cazurile privind administrarea directă, unde erau puse în discuţie cel mai frecvent procedurile administrative urmate de instituţiile Comunităţii.

Îmbogăţindu-şi jurisprudenţa, CEJ a recunoscut efectul juridic al garanţiilor procedurale, precum şi al următoarelor principii administrative generale:[5]

- principiul general al administraţiei bazate pe lege;
- principiul non-discriminării;
- principiul proporţionalităţii;
- principiul certitudinii legale/ predictibilităţii;
- principiul aşteptărilor legitime;

---

[1] Rezoluţia 77 (3) privind Protecţia individului în relaţia cu actele autorităţilor administrative, adoptată de Comitetul Miniştrilor, Consiliul Europei, 28 septembrie 1977.

[2] Recomandarea CM/Rec (2007)7 a Comitetului Miniştrilor pentru statele membre asupra bunei administrări, Consiliul Europei, 30 iunie 2007.

[3] Jurgen Schwartze, European Administrative Law, Sweet and Maxwell, London, 1992, pag 1175 - 1186

[4] Humblet vs Belgium (C-6/60, 1960).

[5] Al-Jubail Fertilizer vs Council (C-49/88, 1991); E. Nolle vs Hauptzollant Beman (C-16/90, 1991).

- principiul audierii persoanei înainte ca o decizie cu efect advers să fie luată de o autoritate administrativă;
- principiul motivării actelor şi măsurilor dispuse;
- principiul remedierii prejudiciului creat.

O evoluţia a reprezentat-o folosirea principiilor de mai sus în situaţii pentru care nu existau reglementări juridice scrise. Spre exemplu, în cazul Olanda & Co. vs Comisia Europeană[6], Curtea Europeană de Justiţie a concluzionat că absenţa normelor scrise nu împiedică Comisia să îşi întemeieze deciziile pe principiile generale ale dreptului comunitar, printre care şi principiul bunei administrări.

Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene menţionează nu doar drepturile politice şi civile, economice, sociale şi culturale, dar valorizează şi aduce recunoaştere unei noi categorii de drepturi fundamentale, drepturile administrative. Astfel, proclamând în art. 41 dreptul fiecărei persoane la o bună administrare, Carta ridică la nivel fundamental principiul procedurii administrative[7]. Se susţine că acest drept împreună cu dreptul la un remediu efectiv şi dreptul la un proces imparţial, creează premisele unui drept subiectiv de o mai mare amploare: dreptul la justiţie administrativă.

Justiţia administrativă presupune că administraţia publică acţionează şi îşi foloseşte puterile faţă de cei administraţi într-un mod just, iar cetăţenii au asigurate mecanisme eficiente pentru a beneficia de un tratament just, corect şi echitabil. Justiţia administrativă se întemeiază atât pe elemente *ex-ante* cât şi *ex-post.* Unul dintre cele mai importante aspecte care vizează etapa *ex-ante* este cel al corectitudinii procedurale sau procedurii administrative potrivite, care presupune că activitatea administraţiei publice să se desfăşoare într-o anumită ordine şi în forme procedurale strict determinate de normativitatea juridică. În ceea ce priveşte elementele *ex-post,* acestea se referă la posibilitatea exercitării controlului judiciar şi la existenţa unor mecanisme non-judiciare prin care se pot soluţiona disputele de drept public, cum ar fi spre exemplu instituţiile gen Ombudsman.

De asemenea, pentru Curte, principiul *proporţionalităţii* este un instrument indispensabil şi folosit în mod frecvent. În situaţiile în care Convenţia permite ca exercitarea drepturilor individuale să fie limitată, astfel de limitări sau restricţii trebuie să îndeplinească cumulativ anumite condiţii:

- să fie legale, simplul fapt că o limitare a dreptului individual nu a avut vreun temei legal va fi suficient pentru a constata o încălcare;
- orice restricţie trebuie să fie cauzată de realizarea unuia dintre obiectivele/ interesele legitime enumerate în dispoziţiile Convenţiei. Aceste obiective includ securitatea naţională, siguranţa publică, bunăstarea economică a ţării, ordinea publică şi prevenirea infracţiunilor, protejarea sănătăţii sau a moralei, prevenirea divulgării de informaţii confidenţiale etc.;
- limitarea drepturilor trebuie să fie „necesară într-o societate democratică”.aceasta presupune că intervenţia corespunde unei nevoi sociale imperative şi, în special, că este proporţională cu obiectivele legitime urmărite.

---

[6] Curtea Europeană de Justiţiei, Netherlands şi alţii vs Commission (C – 66/90, 12 februarie 1992)

[7] K. Kanska, Towards Administrative Rights in the E.U. Impact of the Charter of Fundamental Rights, în European Law Journal nr. 3/2004, page 300;

În cazul în care sunt restricţionate drepturile individuale, pe lângă criteriile mai sus amintite, Curtea nu se limitează la a examina doar dacă statul a acţionat în mod rezonabil, cu diligenţă şi cu bună-credinţă, dar şi dacă motivele invocate de către autorităţile naţionale sunt relevante şi suficiente iar măsurile luate sunt proporţionale cu scopul/ obiectivul legitim urmărit.

Principiul **aşteptărilor legitime** este unul dintre principiile generale recunoscute în doctrina de drept public european, dar şi în jurisprudenţa CEJ, deşi are o formă necodificată în actele fundamentale ale Uniunii Europene sau ale statelor membre. Prin acest principiu se recunoaşte dreptul subiectiv al persoanei ca aşteptările sale justificate, faţă de administraţie să fie realizate.[8] Acest principiu este corelat în general şi cu principiul securităţii juridice, de aceea priveşte activitatea administraţiei publice în ansamblu şi impune obligaţii şi organismelor cu funcţii legislative şi judiciare care se întrepătrund cu sistemul administrativ.

Analizând jurisprudenţa CEJ, Jurgen Schwartze sugerează că acest principiu poate fi angajat mai ales în circumstanţele în care predictibilitatea activităţii administraţiei publice este puternic influenţată de către un mediu politico-economic aflat în permanentă schimbare. Din această perspectivă, după părerea noastră, principiul aşteptărilor legitime contrabalansează reacţiile imprevizibile ale administraţiei şi guvernelor la fenomenul globalizării economice, prin aceea că obligă autorităţile publice să se raporteze la cetăţenii lor prin respectarea unor parametri de predictibilitate, siguranţă şi coerenţă.

În doctrina Uniunii Europene sunt recunoscute câteva surse de drept procedural administrativ care pot fi considerate baza normativă a acestuia, cum ar fi:

- legislaţia primară - tratatele;
- legislaţia secundară în care se găsesc numeroase precizări cu privire la accesul la documente, protejarea datelor personale sau la diferite proceduri din domenii precum competiţia, concurenţa, ajutorul de stat, etc:
- principiile generale de drept dezvoltate de jurisprudenţa CEJ şi care se constituie principala sursă pentru dreptul procedural administrativ.

2. BUNA ADMINISTRARE – ELEMENT ESENŢIAL AL DREPTULUI EUROPEAN AL PROCEDURII ADMINISTRATIVE

Principiul bunei administrări este conceput ca un drept atunci când este exprimat sub forma unor garanţii procedurale oferite indivizilor şi ca un standard atunci când este exprimat sub forma unor norme procedurale care constrâng şi limitează puterea discreţionară a autorităţilor publice. Potrivit lui Jurgen Schwartze, nefiind un drept tradiţional, dreptul la bună administrare nu se bucură de aceeaşi forţă juridică precum cele aduse în faţa instanţelor prin contencios, dar principiul bunei administrări reprezintă atât o garanţie procedurală de protejare a indivizilor cât şi un standard/instrument necesar exercitării controlului curţilor asupra administraţiei publice.[9]

Conţinutul dreptului la buna administrare este înscris în art. 41 din Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene:

[8] J. Schwartze, European Administrative Law, Sweet and Maxwell, London, 2006, p. 63.
[9] J.Schwartze, Judicial Review of European Administrative Procedure, Public Law, Spring 2004, pag, 156

(1) Orice persoană are dreptul de a beneficia, în ceea ce priveşte problemele sale, de un tratament imparţial, echitabil şi într-un termen rezonabil din partea instituţiilor, organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii.

(2) Acest drept include în principal:

a) dreptul oricărei persoane de a fi ascultată înainte de luarea oricărei măsuri individuale care ar putea să îi aducă atingere;

b) dreptul oricărei persoane de acces la dosarul propriu, cu respectarea intereselor legitime legate de confidenţialitate şi de secretul profesional şi comercial;

c) obligaţia administraţiei de a-şi motiva deciziile.

(3) Orice persoană are dreptul la repararea de către Uniune a prejudiciilor cauzate de către instituţiile sau agenţii acesteia în exercitarea funcţiilor lor, în conformitate cu principiile generale, comune legislaţiilor statelor membre.

(4) Orice persoană se poate adresa în scris instituţiilor Uniunii într-una din limbile tratatelor şi trebuie să primească răspuns în aceeaşi limbă.

Domeniul de aplicare al dreptului la buna administrare este circumscris de menţiunile prevăzute art. 41 (1), precum şi de prevederile generale ale art. 51 din Carta Drepturilor Fundamentale:

Dispoziţiile prezentei Carte se adresează instituţiilor, organelor, oficiilor şi agenţiilor Uniunii, cu respectarea principiului subsidiarităţii, precum şi statelor membre numai în cazul în care acestea pun în aplicare dreptul Uniunii...

Dreptul la o bună administrare, prin conţinutul prezentat în Cartă, sintetizează şi codifică principiul bunei administrări, aşa cum a fost dezvoltat prin soluţionarea diferitelor litigii în practica Curţii Europe de Justiţie şi se rezumă la următoarele:

- principiul precauţiei;
- principiul dreptului de a fi ascultat;
- principiul accesului la informaţiile de interes personal;
- principiul dreptului la o decizie motivată;
- principiul remedierii prejudiciului creat.

Principiul precauţiei a fost utilizat în jurisprudenţa Curţii Europene de Justiţie sub diferite forme şi denumiri: diligence, principle of care, principle of good/ sound/ proper administration. Acest principiu impune instituţiilor publice o poziţie defensivă, acestea fiind chemate să asigure condiţiile necesare soluţionării raţionale şi legale a problemelor specifice obiectului lor de activitate. A fost descris ca reprezentând un instrument procedural proiectat spre avantajul părţilor private/individuale. Acestea au posibilitatea să se asigure că instituţiile publice comunitare gestionează interesele personale într-un mod imparţial, cu grijă, dând posibilitatea fiecărei părţi interesate sau afectate să contribuie în mod efectiv atât la modul de elaborare a deciziei, cât şi la procesul de fundamentare a acesteia.

Acest principiu cuprinde elemente care se referă atât la forma procedurală, cât şi la substanţa deciziei, urmărindu-se ca puterea discreţionară să fie exercitată astfel încât să permită ocrotirea şi protejarea intereselor legitime particulare şi nu în detrimentul lor.

Principiul dreptului de a fi ascultat şi al accesului la informaţii de interes personal reprezintă garanţii procedurale pentru cei care sunt afectaţi direct sau negativ de o decizie/ măsură administrativă dar şi pentru terţii care suferă o pierdere a unui posibil beneficiu. În ceea ce priveşte conţinutul dreptului de a fi ascultat, Curtea Europeană de Justiţie a stabilit că acesta se referă la posibilitatea pe care o au indivizii ca în timpul derulării procesului

decizional să îşi exprime opiniile cu privire la veridicitatea şi relevanţa faptelor, circumstanţelor şi documentelor analizate sau evaluate în elaborarea deciziei/măsurii administrative.[10] Totodată, manifestarea concretă a acestui principiu are o strânsă legătură cu exercitarea efectivă a dreptului de acces la informaţiile de interes personal.

Principiul dreptului la o decizie motivată reprezintă una dintre cele mai importante norme de procedură administrativă, fiind considerat ca esenţial unui proces de decizie transparent la nivelul Uniunii. Curtea Europeană de Justiţie a relevat că acest principiu se adresează celor trei subiecţi implicaţi în soluţionarea unor litigii:

- părţilor private sau indivizilor pentru care motivarea reprezintă o explicaţie dată cu privire la aspectele care au fost identificate pe parcursul investigării;
- instanţelor de judecată cărora le conferă oportunitatea de a exercita funcţia de control şi de a revizui deciziile administrative arbitrare;
- publicului larg, căruia îi oferă posibilitatea de a stabili în ce mod şi sub ce formă instituţiile Uniunii îşi legitimează utilizarea puterilor oferite prin tratate.

În opinia lui Jurgen Schwartze, obligaţia de motiva deciziile contribuie la efectul de autoreglare a proceselor interne administrative, întrucât forţează instituţia să prezinte nişte argumente credibile, legitime şi obiective în buna administrare, pe baza cărora s-a ajuns la o anumită decizie.[11]

Principiul reparării prejudiciului creat poate constitui atât element al bunei administrări, cât şi bază a unui drept de sine stătător. Atunci când administraţia provoacă o pagubă unei persoane, repararea prejudiciului devine un drept sine qua non, un aspect de echitate şi rezonabilitate, şi nu doar un element de bună administrare.

3. PROCEDURA ADMINISTRATIVĂ EUROPEANĂ - DIRECȚII

În ultimele decenii, Uniunea Europeană a evoluat și a dezvoltat un aparat administrativ extins format din instituții, agenții, birouri și organisme înființate cu scopul de a atinge obiectivele fundamentale ale Uniunii.

Luând în considerare procedurile administrative și legislația UE era evident că până in ultimii ani, nu se putea identifică un set cuprinzător de norme care sa reglementeze relațiile dintre administrația UE și cetățenii europeni sau norme care sa reglementeze drepturile cetățenilor UE pe parcursul procedurilor administrative.

Așa cum s-a menționat mai devreme instanțele europene au jucat un rol central în dezvoltarea principiilor procedurii administrative la nivelul UE, contribuind la stabilirea unui set clar de principii in materie prin dezvoltarea principiilor generale de drept. Pe baza eforturilor Ombudsmanului European cadrul european al procedurii administrative a fost dezvoltat până în anul 2000 prin încorporarea articolului 41, dreptul la o bună administrare în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene în timpul Summit-ului de la Nisa în decembrie 2000. Având ca punct de plecare dreptul recent introdus, Ombudsmanul European a propus un cod general, menit să dezvolte și să transpună în practică drepturile și principiile prevăzute de articolul 41. Noua etapă a fost atinsă la 6 septembrie 2001 cu rezoluția adoptată de Parlamentul European privind aprobarea Codului european de bună conduită administrativă.

[10] Hoffmann- La Roche vs Commission (C-85/76 ECR 1979)
[11] J.Schwartze, Judicial Review of European Administrative Procedure, Public Law, Spring 2004, pag. 140

Așa cum s-a menționat, Codul conține principiile generale de bună conduită administrativă, care se aplică tuturor raporturilor dintre instituții și administrațiile acestora cu publicul, cu excepția cazului în care acestea sunt guvernate de dispoziții speciale (articolul 3.1.).

Semnat la 13 decembrie 2007 de către statele membre și intrat în vigoare la 1 decembrie 2009, Tratatul de la Lisabona a marcat o nouă etapă în procesul de integrare europeană și trebuia să consolideze caracterul democratic și eficiența funcționării instituțiilor europene, astfel cum se prevede în Preambul. Pentru studiul nostru dedicat procedurii administrative vom identifica patru articole de mare importanță în textele din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) și Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.

În primul rând, articolul 6 din TUE, care include Carta și afirmă valoarea sa juridică: "Uniunea recunoaște drepturile, libertățile și principiile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene din 7 decembrie 2000, adoptată la Strasbourg, la 12 decembrie 2007, care va avea aceeași valoare juridică cu cea a tratatelor".

În al doilea rând, tot de mare importanță, Tratatul de la Lisabona a introdus direct pentru prima dată într-un tratat al Uniunii Europene conceptul de administrare europeană, precizând principiile generale de acțiune administrativă. De indicat este articolul 298 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, care prevede:

"În îndeplinirea misiunilor lor, instituțiile, organele, birourile și agențiile Uniunii sunt susținute de o administrație europeană transparentă, eficientă și independentă".

Același articol (298.2) conferă Parlamentului European și Consiliului puterea de a stabili cadrul legal necesar pentru a susține o activitate administrativă bazată pe deschidere, eficiența și independența.

În ultimul rând, articolele 41 și 42 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, consacrat dreptului la o bună administrare și a dreptului de acces la documente.

În lumina articolului 298 din TFUE, Comisia pentru afaceri juridice a stabilit în martie 2010, un grup de lucru privind dreptul administrativ al UE, care a propus o serie de documente de lucru axate pe procedurile administrative și garanții cetățenești. Raportul final al Comisiei din 12 noiembrie 2012 propune o lege europeană privind procedura administrativă. Așa cum se menționează în expunerea de motive, legea ar trebui să se limiteze la a direcționa administrația UE și a fi aplicabilă pentru toate instituțiile Uniunii, cu scopul de a consolida legitimitatea Uniunii și, în același timp, pentru a oferi cetățenilor și persoanelor juridice drepturi mai clare și mai multă certitudine juridică în relațiile lor cu administrația Uniunii.[12]

Bazat pe dreptul la o bună administrare, Codul european de bună conduită administrativă, Codurile Comisiei și Consiliului și jurisprudența europeană, raportul final subliniază importanța efortului de a codifica procedura administrativă europeană într-o singură lege care conține principiile de bună administrare și regulile de procedură pentru administrația UE.

Adoptată la 15 ianuarie 2013, rezoluția Parlamentului European marchează etapa finală de dezvoltare a unei legi unice privind procedura administrativă la nivelul Uniunii Europene. Rezoluția cere în articolul 1 Comisiei să prezinte o propunere de regulament

[12] Comisia pentru afaceri juridice, Raportul din 12 noiembrie 2012.

privind un drept european de procedură administrativă, luând în considerare o serie de recomandări.

Rezoluția conține un total de 6 recomandări generale:

- Recomandarea 1 (privind obiectivul și domeniul de aplicare al regulamentului ce urmează fi adoptate)
- Recomandarea 2 (privind relația dintre regulament și instrumente sectoriale)
- Recomandarea 3 (privind principiile generale care ar trebui să guverneze administrația)
- Recomandarea 4 (privind normele care reglementează deciziile administrative)
- Recomandarea 5 (privind revizuirea și corectarea deciziilor proprii)
- Recomandarea 6 (privind forma și publicitatea ce urmează să fie dat reglementărilor)

Așa cum se menționează în rezoluție, există 9 principii generale care ar trebui să guverneze administrația Uniunii în relația cu publicul.

Principiile propuse pentru procedura administrativă europeană sunt cele ale legalității, nediscriminării și egalității de tratament, proporționalității, imparțialității, consecvenței și așteptărilor legitime, respectării vieții private, corectitudinii, transparenței și cel al eficienței și serviciilor.

În legătură cu deciziile administrative Rezoluția propune o serie de norme obligatorii pentru administrarea și recunoaște o serie de drepturi procedurale pentru public.

Regulile obligatorii indicate conțin dispoziții privind inițierea procedurilor administrative, reguli referitoare la cererile din partea publicului, obligația de imparțialitate, prevederile indicând termenului rezonabil pentru adoptarea deciziilor administrative, forma deciziilor administrative și obligația administrației de motivare, notificare și indicarea căilor de atac.

Există două drepturi procedurale indicate în mod direct, exemplificând aici Recomandările 4.4. și 4.5 care recunosc dreptul de a fi audiat în fiecare etapă a procedurii și dreptul oricărei părți interesate de a avea acces deplin la dosarul său.

4. CONCLUZII

În dreptul european se conturează chiar mai bine ideea că mecanismul garanțiilor procedurale trebuie să protejeze cetățenii atât de deciziile administrative ilegale, cât și de procedurile inechitabile. Din această perspectivă, considerăm că principiul bunei administrări, ca o expresie a interacțiunii dintre cetățean și aparat birocratic, devine un principiu structural în guvernarea administrativă europeană, împreună cu principiile subsidiarității, proporționalității și eficienței.

Din punctul nostru de vedere, articolul 41 numește într-un mod vag și general, drepturile și principiile bunei administrări. Considerăm că prin codificarea principiilor și garanțiilor bunei administrări într-o lege generală, se va pune în aplicare articolul 41 și se va clarifica cu exactitate ce înseamnă acest nou drept în ochii cetățenilor.

Suntem de acord cu constatările institutiei European Addes Valued Unit[13] din 2012, că o lege a procedurii administrative va însemna drepturi mai clare și mai multă certitudine juridică pentru cetățenii europeni, va îmbunătăți relația dintre cetățenii europeni și

[13] European Added Value Unit, Legea procedurii administrative a Uniunii Europene - Evaluarea europeană a valorii adăugată 23 octombrie 2012.

administrația UE, va conduce la o administrație a UE mai eficientă și va consolida legitimitatea Uniunii.

După cum a declarat Prof. Ziller, având în vedere necesitatea de clarificare și acces mai ușor la lege, nevoia pentru o mai mare coerență a principiilor și procedurilor la nivelul UE, nevoia de proceduri prestabilite pentru a umple lacunele din legislația UE, precum și natura specifică a Uniunii Europene și a politicilor sale, în mod evident există o nevoie de codificare a legislației UE privind procedura administrativă.

În cele din urmă am dori să subliniem că luând în considerare toate evoluțiile, putem identifica bazele și apariția unui nou domeniu de drept public, numind aici dreptul comunitar al procedurii administrative, în statu nascendi în Uniunea Europeană.